НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № 52-654-04-159
Дата: 23 / 09 2026 г.
11:55

ЧРЕЗ: Г-ЖА МИХАЕЛА ДОЦОВА, ПРЕДСЕДАТЕЛ НА 52-РОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ДО: Г-Н ХАЛИЛ ЛЕТИФОВ, ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

ОТ: ПЕТЪР НИКОЛАЕВ ПЕТРОВ, НАРОДЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ ПГ ВЪЗРАЖДАНЕ

ОТНОСНО: Второ гласуване на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за управление на отпадъците със сигнатура № 52-654-01-8, внесен от Божидар Божанов на 30.04.2026г. и приет на първо гласуване на 02.09.2026г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 79, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, в рамките на удължения срок до 23.09.2026г., внасям следните предложения по приетия на първо гласуване Законопроект за изменение и допълнение на Закона за управление на отпадъците, внесен със сигнатура № 52-654-01-8 на 30.04.2026г. от Божидар Божанов и група народни представител и приет на първо гласуване на 02.09.2026г., както следва:

1. Създава се нов § 3а със следния текст:

„§ 3а. В чл. 44, ал. 2 след думите „последващите операции по третиране на отпадъците“ се добавят думите „включително данни за движението на отпадъците между отделните притежатели и площадки, за лицата, извършили транспортирането и третирането, както и за количеството и вида на получените след третирането суровини, материали, продукти и отпадъци, подготвени за повторна употреба“.“

Мотиви:

Преминаването към регистрационен режим за организациите по оползотворяване трябва да бъде съпроводено с по-висока, а не с по-ниска проследимост. Допълнението дава възможност декларираните количества да бъдат проверени по цялата верига – от приемането на отпадъка до реалния резултат от третирането му. Това е нужно, защото:

1) Като НАП, така и МВР надлежно са установили случаи, в които празни и кухи фирми с лиценз в МОСВ за превозване на отпадъци, са декларирали превозени хиляди

тонове отпадъци годишно от ИУМПС с комбита, бусове и т.н., като такива количества не е било възможно да са били разкомплектовани от площадките.

2) Единственото обстоятелство, което до момента не подлежи на проверка и това спомага за извършваната фиктивна дейност по разкомплектоване на ИУМПС, е колко са получените след тази дейност крайни суровини, продукти и материали и какво се случва с тях след това. Именно тази празнота спомага за деклариране в миналото на огромни количества оползотворени ИУМПС например, докато в същото време липсват крайните суровини, продукти и материали.

2. В § 4, относно чл. 81, се създават нови т. 5 и 6 със следния текст:

„5. В ал. 4 се създават т. 12–15:

„12. списък на лицата, с които заявителят е сключил или е в процедура по сключване на договори за събиране, транспортиране, предварително третиране, рециклиране или друго оползотворяване, с посочване на ЕИК, площадките, разрешителните или регистрационните документи и вида на възложената дейност;

13. доказателства за техническия и кадровия капацитет на лицата по т. 12 – документи за правното основание за ползване на площадките и съоръженията, данни за капацитета им и справка за наетите лица по данни, предоставени от Националната агенция за приходите по служебен път;

14. удостоверение от обслужваща банка за банкова сметка на заявителя, по която ще се извършват плащанията към лицата по т. 12;

15. декларация за свързаност по смисъла на Търговския закон между заявителя, неговите членове и лицата по т. 12.“

6. Създава се нова ал. 9 със следния текст:

„(9) При промяна на лице или обстоятелство по ал. 4, т. 12–15 организацията уведомява министъра на околната среда и водите в 14-дневен срок и представя съответните доказателства.““

Мотиви:

Самото наличие на договор не доказва възможност за реално изпълнение. Напротив, НАП в ревизионни производства, както и МВР по пр.пр.22260/2023г. по описа на СГП, са установили фиктивно изпълнение на сключени договори между ООПД и техни изпълнители, респективно между изпълнители и подизпълнители, които не разполагат нито с техническа, нито с кадрова обезпеченост да извършват такава дейност, а още повече част от тях са собственост на безимотни, малоимотни или наркозависими лица, притежаващи голям брой празни и кухи фирми със задължения към НАП. Предложението пренася заложения в предходните инициативи принцип за проверка на техническия, кадровия и финансовия капацитет и го поставя в систематичното място на документите за регистрация. Служебният обмен с НАП ограничава административната тежест и възможността за представяне на формални справки.

3. В § 10 се създава т. 2:

„2. В чл.86 се създава нова ал. 5 със следния текст:

„(5) Преди извършване на регистрацията министърът на околната среда и водите проверява служебно валидността на разрешителните и регистрационните документи на лицата по чл. 81, ал. 4, т. 12, наличието на декларираните площадки и съоръжения и данните за наетите лица. За целта Изпълнителната агенция по околна среда, регионалните инспекции по околната среда и водите и Националната агенция за приходите предоставят необходимата информация по служебен път.““

Мотиви:

Това предложение не превръща предложената от вносителите регистрация обратно в разрешителен режим. То въвежда минимална проверка на обективни факти, които могат да бъдат установени служебно, преди публичният орган да легитимира заявителя с издаване на регистрационен документ за извършване на дейност.

4. В § 11 се създава т. 5:

„5. В чл.87 се създава нова ал.8 със следния текст:

„(8) В шестмесечен срок от извършването на регистрацията министърът на околната среда и водите организира проверка от РИОСВ, различна от действащата на съответната административна територия, на място на организацията и най-малко на един неин изпълнител или подизпълнител, избран въз основа на оценка на риска. Проверяват се действителното извършване на заявените дейности, техническият и кадровият капацитет, проследимостта на количествата и разплащанията по договорите. При необходимост проверката се извършва съвместно с органите на Националната агенция за приходите.““

Мотиви:

Щом законопроектът ограничава предварителната преценка на администрацията до формална нормативна съответност на документите, необходим е задължителен последващ контрол на реалната дейност на лицата, извършващи дейности, свързани със събиране, извозване, третиране и оползотворяване на отпадъци. Шестмесечният срок не блокира започването на работа, но не допуска регистрацията да остане само документална. Проверка от РИОСВ, която не е тази, действаща на съответната административна територия, възпрепятства евентуална възможност за зависимости или евентуална корупция. Този модел работи с проверките от НАП, както и при решенията на ТЕЛК.

5. В § 13, в новия чл. 88а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създават нови т. 4–9 със следния текст:

„4. списък на изпълнителите и подизпълнителите, вида и срока на договорите с тях и площадките, на които е извършвана дейността;

5. приетите и отчетените по всеки договор количества отпадъци по вид и код, както и количествата получени суровини, материали, продукти и отпадъци, подготвени за повторна употреба;

6. приемо-предавателните протоколи, отчетите за извършена работа и документите, доказващи движението и третирането на отпадъците;

7. начислените и изплатените възнаграждения по договорите, доказани с банкови извлечения и платежни документи;

8. данни за техническия и кадровия капацитет на изпълнителите и подизпълнителите;

9. данни за свързаност между организацията, нейните членове, изпълнителите и подизпълнителите.“

2. В ал. 2 след думата „формат“ се добавя „при спазване на изискванията за защита на личните данни и търговската тайна, без това да ограничава публикуването на наименованието на изпълнителя, предмета и стойността на договора, отчетените количества и платените суми“.

3. Създава се ал. 4:

„(4) Документите по ал. 1 се съхраняват не по-малко от пет години и се предоставят при поискване на контролните органи.““

Мотиви:

Новият чл. 88а предвижда публичност главно за цените към членовете, но не показва как се разходват събраните средства и дали отчетените количества са реално третирани. А това е основният проблем при дейността по оползотворяване на отпадъци и по-конкретно при нейното отчитане. Това предложение осигурява проверима връзка между договор, количество, изпълнение и банково плащане и едновременно поставя ясна граница за защитените данни.

6. В § 16 се създава т. 3:

„3. В чл.91, ал. 1 се създават нови т. 9–12 със следния текст:

„9. при проверка се установи, че отчетен изпълнител или подизпълнител не е извършвал фактически заявената дейност или не е разполагал с необходимия технически и кадрови капацитет;

10. организацията не може да осигури пълна проследимост на отчетените количества или не представи договорите, протоколите, отчетите и платежните документи по чл. 88а;

11. за постигане на целите е отчетена дейност на лице без валидно разрешение или регистрационен документ или на площадка, която не е включена в съответния документ;

12. с влязъл в сила ревизионен акт е установено данъчно или осигурително нарушение, пряко свързано с дейността по изпълнение на задълженията на организацията.““

Мотиви:

Регистрационният режим е ефективен само ако евентуално установени нарушения на основните условия водят до ясни последици. Предложените основания са насочени към фиктивни подизпълнители, формално отчитане на количества и липса на доказуемо разплащане – рискове, срещу които са насочени и предходните предложения.

7. Параграф 19 се изменя така:

„§ 19. Член 94 се изменя по следния начин:

„Чл. 94. (1) Компетентният орган или оправомощено от него длъжностно лице проверява най-малко веднъж годишно организациите по оползотворяване и лицата, изпълняващи задълженията си индивидуално, притежаващи регистрация по чл. 81, относно изпълнението на задълженията, произтичащи от този закон, от наредбите по чл. 13, ал. 1 и от условията по регистрацията.

(2) Проверката по ал. 1 обхваща и най-малко един изпълнител или подизпълнител на организацията, избран въз основа на оценка на риска, и включва проверка на място на техническия и кадровия капацитет, отчетените количества и първичните документи за тяхното движение и третиране.

(3) Когато проверката включва данни за трудови правоотношения, осигурителни задължения, данъчно третиране или финансови разплащания, министърът на околната среда и водите уведомява Националната агенция за приходите и може да разпореди извършването на съвместна проверка.““

Мотиви:

Контролът само в седалището на организацията не е достатъчен, когато фактическата дейност се извършва от други лица, които имат сключени договори с нея. Риск-базираният подбор позволява ресурсът да се насочи към договорите и площадките с най-висок риск, без да се въвежда непропорционална проверка на всички контрагенти.

8. В § 20, в новия чл. 94а се правят следните изменения и допълнения:

1. Втората алинея, означена от вносителя като „(5)“, се означава като „(6)“ хронологично.

2. В предложената от вносителя ал. 6 думите „при необходимост извършват съвместни проверки“ се заменят с „извършват съвместни проверки въз основа на оценка на риска, както и винаги когато са налице данни за нарушения от компетентността на повече от един орган“.

3. Създава се нова ал. 7 със следния текст:

„(7) До 30 април всяка година министърът на околната среда и водите публикува обобщен отчет за предходната година, който съдържа броя и вида на извършените проверки, проверените организации, изпълнители и подизпълнители, установените нарушения, наложените мерки и санкции и заличените регистрации.““

Мотиви:

В текста на законопроекта две последователни алинеи са означени като ал. 5, което следва да бъде коригирано. Освен това публичният годишен отчет превръща общата координационна норма в измерим механизъм за отчетност и позволява на Народното събрание и обществото да оценят дали има реален ефект от новия режим.

9. Създава се нов § 21а със следния текст:

„§ 21а. В чл. 148, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 думите „условие на разрешението по чл. 81, ал. 1“ се заменят с „условие по регистрацията по чл. 81, ал. 1“.

2. В т. 2 след думата „информация“ се добавя „включително информацията и документите по чл. 88а“.

3. В т. 3 след думите „невярна информация“ се добавя „включително по чл. 88а“.

4. В т. 10 думите „издаване, изменение и/или допълване или продължаване срока на действие на разрешение по чл. 81, ал. 1“ се заменят с „извършване, изменение, актуализиране или продължаване срока на действие на регистрация по чл. 81, ал. 1“.“

Мотиви:

Законопроектът заменя разрешението с регистрация, но следва да приведе в съответствие и санкционните текстове. Без изрична последица новите задължения за отчетност и публичност биха останали с ограничен превантивен ефект.

10. След § 25 се създават нови § 25а и 25б със следния текст:

„§ 25а. В шестмесечен срок от влизането в сила на този закон регистрираните организации по оползотворяване представят документите и информацията по чл. 81, ал. 4, т. 12–15 и привеждат отчетността си в съответствие с чл. 88а.

§ 25б. В тримесечен срок от влизането в сила на този закон министърът на околната среда и водите, изпълнителният директор на Националната агенция за приходите, директорът на Агенция „Митници“ и изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда утвърждават правила за служебен електронен обмен на данни и за извършване на съвместни проверки.“

Мотиви:

Новите изисквания трябва да обхванат и вече регистрираните организации, за да не възникнат два различни режима. Срокът осигурява разумна възможност за привеждане в съответствие, а общите правила за обмен предотвратяват разпокъсан контрол.

ВНОСИТЕЛ:

НАРОДЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ:.....

/адв.Петър Петров, ПГ Възраждане/